

PRIMER DOBRE PRAKSE: KAKO OTROKE V POSEBNEM PROGRAMU ČIM BOLJE PRIPRAVITI ZA ŽIVLJENJE

Andreja Janežič, profesorica defektologije za motnje vedenja in osebnosti in domske pedagogike,
Osnovna šola 27. julij Kamnik

Tudi ti otroci imajo srce,
tudi oni znajo stisniti roko prijateljem,
tudi oni znajo božati in imeti radi življenje.
Toda kako naj ti otroci spoznajo,
da je življenje lepo,
če se njihova vrata zapirajo
in potoki sreče žuborijo mimo njih.
(Jurij Marussig)

Čiščenje zelenjave

Rezanje korenja

Seklanje čemaža

V posebnem programu vzgoje in izobraževanja poučujem že vrsto let. Moji učenci imajo težko ter zmerno motnjo v duševnem razvoju. Stari so od devet do dvajset let. Z njimi preživim veliko časa.

Vedno se sprašujem, ali za njih dovolj naredim, jim nudim dovolj. Včasih se mi porajajo dvomi, ali je o neki snovi sploh smiselno razpravljati z njimi, ali me sploh razumejo. Včasih jim zastavim preveč nalog, ki jih nekateri ne uspejo narediti. Te otroke oziroma mladostnike to spravi iz tira. So manj prilagodljivi, trmasti, nočejo popustiti. Nekateri otroci z Downovim sindromom imajo velik smisel za humor, so mali navihanci.

Večkrat sem se vprašala, kaj je ključ za uspešno vzgojo teh otrok. V prvi vrsti ljubezen do njih, da se čutijo sprejeti, enaki drugim. Zavedala sem se, da jih moram čim bolj pripraviti za normalno življenje. Pred šestimi leti sem se odločila, da bom z njimi enkrat tedensko skuhala kosilo, ki ga bodo sami pripravili.

PONEDELJEK – ČAS, KO SI SAMI SKUHAMO KOSILO

Najprej se dogovorimo, kaj bomo skuhali. Prinesem jim željeni recept, ki ga skupaj pregledamo. Ugotovimo, katere sestavine potrebujemo in skupaj se odpravimo v trgovino, na tržnico, ribarnico ... Otroci iščejo potrebne surovine in jih potem od-

nesejo na blagajno, jih zberejo pri branjevki, v ribarnici ali pri mesarju in jih nato plačajo.

Nato se odpravimo v učilnico za gospodinjstvi pouk. Otroci si umijejo roke, si nadenejo predpasnike in pričnejo z kuho. Nekateri operejo zelenjavo, jo lupijo, režejo, sekljajo. Skupaj nato to kuhamo. Morajo se navaditi, kako ravnati z vročo mastjo, vodo, kako z vročo kuhhalno ploščo. Uporabiti morajo rokavico, ko odnesejo vročo posodo s štedilnika. Pomembno je tudi, kako držijo posodo, ko meša-

Zelo sem ponosna nanje, saj po šestih letih prekašajo včasih celo otroke iz razredov s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo.

jo jed. Zelo sem ponosna nanje, saj po šestih letih prekašajo včasih celo otroke iz razredov s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo. Ko se jed kuha, jo pogosto izmenično mešajo, preverjajo, ali je dobrega okusa in ali je jed že kuhana. Med tem časom tudi pomijejo posodo, jo pobrišejo in pospravijo na pripadajoče mesto. Nato pripravijo mizo, pravilno postavijo pribor in kulturno zaužijejo obrok. Na koncu pospravijo za seboj in vsi zadovoljni nadaljujejo s poukom.

Učenje je zanje težje, pri kuhanju pa postanejo bolj samostojni, enaki drugim in umsko napredujejo. Vem, da tistim, ki vzgajajo otroke z Downovim sindromom, ni poslano z rožicami. Potrebno je veliko časa, truda, predanosti in potrpežljivosti. Ti otroci morajo imeti red in neko vsakodnevno rutino. Z njimi moramo imeti neposredni vidni stik, uporabljati moramo enostavne besede in stavke ter jih vseskozi spodbujati in pohvaliti za dobro narejeno delo. Velikokrat sodelujemo tudi v raznih šolskih projektih, delavnicah. Nedavno smo bili na delovnem dnevu zadolženi, da izdelamo čemažev pesto. Učenci so najprej očistili čemaž, nato so ga oprali in osušili ter shranili. Ta čemaž smo potem nudili na šolskem bazar-

Zavzeto brisanje posode

Kuhanje zelenjavne juhe

Nedavno smo bili na delovnem dnevu zadolženi, da izdelamo čemažev pesto.

Mark pripravlja piko.

ju. S tem denarjem si bomo potem kupili kakšno potrebščino, ki jo potrebujemo za delo pri pouku.

ZAKLJUČEK

Rada delam z učenci, ki so v posebnem programu. Trudim se otrokom čim bolj pomagati, da odrastejo in da se čim bolj pripravijo za življenje. So moji sončki, ki mi vedno dajejo energijo za nadaljnje delo.

»Skušajmo vendar opaziti močna področja naših otrok, njihove sposobnosti in ne njihovih pomanjkljivosti. Veselimo se njihove naravnosti, njihovega veselja do življenja in njihovega vpliva na človeka vrednejšo družbo.« (Siegfried Pueschel)

VIRI

Slikovni material je iz arhiva avtorice.

LITERATURA

Življenje z Downovim sindromom (1997). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije, Sekcija za Downov sindrom pri Sožitju.

Halder C. (200) *Otrok z Downovim sindromom*. Ljubljana: Sekcija za Downov sindrom pri Sožitju.